

Krajowy Związek Banków Spółdzielczych

Krajowy Związek Banków
Spółdzielczych

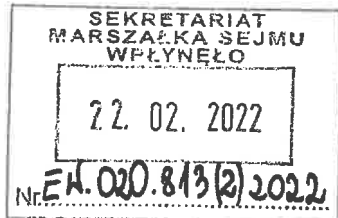
ul. Piłsudskiego 44, 00-937 Warszawa

tel.: (022) 675 50 30
fax: (022) 675 50 40

www.kzbs.org

Warszawa, 21 lutego 2022 r.

KZBS/W/10/34/2022/EDS

Do druku nr 2019

Pani

Elżbieta Witek

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na ostatnim etapie rządowych prac legislacyjnych nad projektem ustawy o zmianie ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych oraz niektórych innych ustaw (zwanego dalej Projektem), bez wcześniejszych konsultacji publicznych, wprowadzono przepisy dotyczące zasad tworzenia i funkcjonowania systemu ochrony dla banków działających w formie spółek akcyjnych.

Krajowy Związek Banków Spółdzielczych w pełni popierając kierunek proponowanych zmian, mających na celu umożliwienie bankom komercyjnym tworzenie instytucjonalnych systemów ochrony, pragnie zwrócić uwagę na konieczność uwzględnienia w zakresie proponowanych rozwiązań, systemów ochrony funkcjonujących w oparciu ustawę z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. z 2021 r. poz. 102, z późn. zm., zwanej dalej Ustawą o BS). W związku z tym wnosimy o uzupełnienie Projektu o poniższe elementy.

1. Uwzględnienie systemu ochrony, o którym mowa w art. 22a Ustawy o BS w proponowanych zmianach do ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 1800 ze zm., zwanej dalej Ustawą o CIT) – art. 4 Projektu

W uzasadnieniu do Projektu, wskazano, iż w związku z wprowadzeniem możliwości powoływania przez banki działające w formie spółki akcyjnej, instytucjonalnych systemów ochrony, zaproponowano zmianę przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, w celu wprowadzenia zwolnień podatkowych, w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych albo możliwości zaliczenia wydatków ponoszonych na system ochrony do kosztów uzyskania przychodów.

Dodatkowo podkreślono, iż wprowadzenie zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych jest uzasadnione pozytywnym wpływem istnienia instytucjonalnego systemu ochrony na utrzymanie stabilności finansowej oraz zmniejszenie ryzyka zaangażowania

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. *SPS-CP.020.49.3.2022*

Data wpływu *22.02.2022*

funduszy publicznych lub prawdopodobieństwo ich zaangażowania wobec sektora finansowego, w związku ze zmniejszeniem ryzyka wystąpienia przypadku upadłości banku komercyjnego.

Należy zwrócić uwagę, iż w zakresie proponowanych zmian nie uwzględniono systemów ochrony instytucjonalnej funkcjonujących już w oparciu postanowienia Ustawy o BS, na których oparto konstrukcję ustawową dla systemów ochrony banków działających w formie spółki akcyjnej.

Sektor bankowości spółdzielczej wielokrotnie wskazywał na problemy prawnopodatkowe związane z efektywnym funkcjonowaniem sektora bankowości spółdzielczej, w szczególności na konieczność zwolnienia z podatku CIT pomocy udzielanej uczestnikom systemów ochrony, z funduszy pomocowych utworzonych w ramach tych systemów.

Na konieczność wprowadzenia przedmiotowego rozwiązania zwrócił uwagę Komitet Stabilności Finansowej w uchwale 46/2021 z dnia 19 marca 2021 r., w której *„mając na względzie stabilny rozwój sektora banków spółdzielczych, w tym jego zdolność rozwoju i bezpiecznego funkcjonowania w przyszłości, rekomendował Ministrowi Finansów podjęcie prac legislacyjnych prowadzących do zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych pomocy bezzwrotnej udzielanej uczestnikom systemów ochrony instytucyjnej.”*

Zdaniem KZBS brak jest zatem uzasadnienia dla pominięcia już funkcjonujących systemów ochrony w przepisach dotyczących:

- wyłączenia z przychodu, otrzymanych środków z funduszu pomocowego, w części przeznaczonej na realizację ustawowych celów systemu ochrony (dodawany art. 12 ust. 4 pkt 24b Ustawy o CIT);
- uznania za koszt uzyskania przychodu wpłat na fundusz pomocowy (dodawany art. 15 ust. 1h Ustawy o CIT);
- zwolnienia przedmiotowego z podatku dochodowego, środków wpłaconych przez uczestników systemu ochrony oraz otrzymanych z funduszu pomocowego (dodawany art. w art. 17 ust. 1 pkt 56c-56f Ustawy o CIT).

W uzasadnieniu do proponowanych rozwiązań podatkowych wskazuje się przede wszystkim ustawowy cel systemów ochrony, jakim jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika na zasadach określonych w ustawie i w umowie systemu ochrony, w szczególności przez udzielanie pożyczek, gwarancji i poręczeń na warunkach określonych w umowie systemu ochrony, który w przypadku systemu ochrony dla spółek komercyjnych jest analogiczny jak w przypadku już funkcjonujących systemów ochrony w sektorze bankowości spółdzielczej.

Zważywszy na dotychczasowe doświadczenia i wątpliwości prawnopodatkowe powstałe w związku z udzielaną pomocą, jak również funkcjonowanie systemów ochrony, w ocenie sektora bankowości spółdzielczej wprowadzenie proponowanych rozwiązań podatkowych jest niezbędne celem zapewnienia efektywnego funkcjonowania systemów ochrony dla celów które zostały powołane.

Z tego względu niezbędne jest uwzględnienia w ramach proponowanych rozwiązań zarówno funkcjonującego systemu ochrony w oparciu o przepisy art. 22a Ustawy o BS oraz systemu ochrony dla spółek akcyjnych, o którym mowa w dodawanym art. 130b Prawa bankowego.

Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zgodnie z obowiązującą linią orzecniczą¹ do kosztów uzyskania przychodów zalicza się również składki płacone przez uczestników systemu ochrony w celu pokrycia kosztów jego funkcjonowania. Celem zapewnienia kompleksowych rozwiązań podatkowych niezbędne jest również uwzględnienie przedmiotowych kosztów w katalogu kosztów uznawanych za koszt uzyskania przychodu.

W związku z powyższym w art. 4 Projektu proponujemy następujące zmiany:

1) w zm. 1 w art. 12 w ust. 4 po pkt 24a dodaje się pkt 24b w brzmieniu:

„24b) otrzymanych środków z funduszu pomocowego, o którym mowa w **art. 22g ust. 1 Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się oraz w art. 130h ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe – w części przeznaczony na realizację celów, o których mowa w art. 22a ust. 1 i wsparcia, o którym mowa w art. 22a ust. 1a Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się oraz w art. 130b ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, i wsparcia, o którym mowa w art. 130b ust. 2 tej ustawy;**”;

2) w zm. 2 w art. 15 w ust. 1h w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) **składki płacone przez uczestników systemu ochrony w celu pokrycia kosztów jego funkcjonowania oraz wpłaty uczestników systemu ochrony na fundusz pomocowy, o których mowa w art. 22g ust. 2 Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się oraz w art. 130h ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.**”;

3) w zm. 4 pkt b) po pkt 56b dodaje się pkt 56c–56f w brzmieniu:

„56c) wpłaty uczestników systemu ochrony na fundusz pomocowy, o których mowa w **art. 22g ust. 2 Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się oraz w art. 130h ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe – w części przeznaczony na realizację celów, o których mowa w art. 22a ust. 1 i wsparcia, o którym mowa w art. 22a ust. 1a Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się oraz w art. 130b ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, i wsparcia, o którym mowa w art. 130b ust. 2 tej ustawy;**

¹ I II FSK 3678/17, SA/Po 247/17

- 56d) wartość umorzonych zobowiązań z tytułu zaciągniętej przez bank pożyczki ze środków funduszu pomocowego, o którym mowa w **art. 22g ust. 1 Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się oraz** w art. 130h ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe – w części przeznaczony na realizację celów, o których mowa w **art. 22a ust. 1 i wsparcia, o którym mowa w art. 22a ust. 1a Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się oraz** w art. 130b ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, i wsparcia, o którym mowa w art. 130b ust. 2 tej ustawy;
- 56e) środki przekazane z funduszu pomocowego, o którym mowa w **art. 22g ust. 1 Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się oraz** w art. 130h ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, na rzecz banku przejmującego zobowiązania innego banku – w części przeznaczony na spłatę tych zobowiązań w zakresie, w jakim są realizowane cele, o których mowa w **art. 22a ust. 1 i wsparcia, o którym mowa w art. 22a ust. 1a Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się oraz** w art. 130b ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, i wsparcie, o którym mowa w art. 130b ust. 2 tej ustawy;
- 56f) środki przekazane z funduszu pomocowego, o którym mowa w **art. 22g ust. 1 Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się oraz** w art. 130h ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, na rzecz banku przejmowanego – w części przeznaczony na realizację celów, o których mowa w **art. 22a ust. 1 i wsparcia, o którym mowa w art. 22a ust. 1a Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się oraz** w art. 130b ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, i wsparcia, o którym mowa w art. 130b ust. 2 tej ustawy;”.

2. Uwzględnienie jednostki zarządzającej, o której mowa w art. 22a Ustawy o BS w proponowanych zmianach w zakresie rozszerzenia katalogu w stosunku do których powstaje obowiązek przekazania informacji zawierających tajemnicę bankową– art. 5 Projektu

W art. 105 ust. 1 pkt 4 ustawy – Prawo bankowe zaproponowano rozszerzenie katalogu podmiotów w stosunku do których, występuje obowiązek przekazania informacji stanowiących tajemnicę bankową, o jednostkę zarządzającą, o której mowa w projektowanym art. 130b ust. 1 i 2 ustawy – Prawo bankowe.

Zaproponowane brzmienie, w celu zapewnienia jednolitości przepisów dotyczących funkcjonowania systemów ochrony, powinno również uwzględniać jednostkę zarządzającą systemem ochrony, o której mowa w art. 22 d ust. 1 Ustawy o BS.

Zważywszy na powyższe w Art. 5 Projektu proponujemy w art. 105 w ust. 1 w pkt 3 zastąpienie kropki średnikiem i dodanie pkt 4 w brzmieniu:

„4) jednostce zarządzającej systemem ochrony, o której mowa w **art. 22d ust. 1 Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się oraz w art. 130e ust. 1, w zakresie informacji niezbędnych do realizacji celu, o którym mowa w art. 22a ust. 1 i wsparcia, o którym mowa w art. 22a ust. 1a Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się oraz w art. 130b ust. 1, i wsparcia, o którym mowa w art. 130b ust. 2, lub zadań organu zarządzającego określonych w art. 22i ust. 1 pkt 3 i 4 oraz art. 22i ust. 1a Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się oraz w art. 130k ust. 1 pkt 3 i 4 oraz art. 130k ust. 2, jeżeli bank jest uczestnikiem tego systemu ochrony.**”

3. Uwzględnienie systemu ochrony, o którym mowa w 22a Ustawy o BS, w proponowanych zmianach, w zakresie możliwości wsparcia przez system ochrony, prowadzonych przez BFG, procesów przymusowej restrukturyzacji oraz przejęcia banku w trybie art. 146b Prawa bankowego – propozycja dodania w Projekcie art. 6 - zmiany do Ustawy o BS oraz zmiany w projekcie Ustawy o BFG, określonej w art. 14 (po dodaniu nowego art. 6, będzie to art. 15)

Dodawane w Projekcie art. 130b-130l ustawy – Prawo bankowe, jak wskazano w uzasadnieniu, bazują na pozytywnych doświadczeniach wynikających ze stosowania przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1166) oraz funkcjonujących w sektorze banków spółdzielczych mechanizmów samopomocowych w postaci Systemów Ochrony Instytucjonalnej.

Jak podkreślono w uzasadnieniu jest to uzupełnienie przepisów dot. systemu ochrony dla banków spółdzielczych i wynika z doświadczeń BFG z prowadzenia przymusowych restrukturyzacji w sektorze spółdzielczym oraz zaangażowania w te procesy systemu ochrony (np. przymusową restrukturyzację banku spółdzielczego w Przemkowie, którą wspierał finansowo Spółdzielczy System Ochrony SGB). Niestety zaproponowane przepisy nie obejmują swoim zakresem systemów ochrony funkcjonujących w bankach spółdzielczych, w szczególności w zakresie możliwości wsparcia przez systemy ochrony:

- prowadzonej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny przymusowej restrukturyzacji,;
- przejęcia banku będącego, o którym mowa w art. 146b ust. 1 Prawa bankowego.

Zważywszy, na powyższe niezbędne jest wprowadzenie analogicznych uzupełnień w Ustawie o BS.

W związku z tym proponujemy:

1) dodanie w Projekcie nowego art. 6 (i zmianę numeracji kolejnych artykułów) w następującym brzmieniu:

„Art. 6

W Ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 22a, po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. System ochrony może także wspierać:

- 1) prowadzoną przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny przymusową restrukturyzację, o której mowa w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, jeżeli została wszczęta wobec banku będącego spółką akcyjną;
- 2) przejęcie banku, o którym mowa w art. 146b ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe .

1b. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1a, odbywa się w szczególności przez udzielanie dotacji, pożyczek, gwarancji i poręczeń na warunkach określonych w umowie systemu ochrony.”

4) w art. 22g ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W banku zrzeszającym albo jednostce zarządzającej tworzy się fundusz pomocowy w celu zapewnienia środków na finansowanie zadań systemu ochrony w zakresie pomocy finansowej dla uczestników systemu ochrony mającej na celu poprawę ich wypłacalności i zapobieżenie upadłości **oraz umożliwienie udzielania przez system ochrony wsparcia, o którym mowa w art. 22a ust. 1a.**”

5) po art. 22h dodaje się art. 22ha w brzmieniu:

„1. W banku zrzeszającym albo jednostce zarządzającej można także utworzyć mechanizm wsparcia procesów, o których mowa w art. 22a ust. 1a.

2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, może być udzielone uczestnikowi systemu ochrony będącemu podmiotem przejmującym zgodnie z art. 174 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji albo bankowi przejmowanemu na podstawie art. 174 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji albo bankowi przejmującemu, o którym mowa w art. 146b ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.

3. W przypadku, o którym mowa w art. 22a ust. 1a pkt 1 wniosek o wsparcie jest składany przed wszczęciem przymusowej restrukturyzacji przez:

1) uczestnika systemu ochrony, który jest zainteresowany przejęciem przedsiębiorstwa, wybranych albo wszystkich praw majątkowych lub wybranych albo wszystkich zobowiązań lub praw udziałowych podmiotu, wobec którego może zostać wszczęta przymusowa restrukturyzacja;

2) podmiot zainteresowany przejęciem, o którym mowa w art. 174 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

4. O wyrażeniu zgody na udzielenie pomocy lub wsparcia, o których mowa w ust. 1, bank zrzeczający lub jednostka zarządzająca systemem ochrony informuje wnioskodawcę, Bankowy Fundusz Gwarancyjny oraz Komisję Nadzoru Finansowego.

5. W przypadku odmowy udzielenia wsparcia, o którym mowa w art. 22a ust. 1a, jednostka zarządzająca przekazuje niezwłocznie wnioskodawcy, Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu oraz Komisji Nadzoru Finansowego uzasadnienie odmowy udzielenia wsparcia.”

6) w art. 22i:

a) w ust. 1 dodaje się pkt 4) w brzmieniu:

„4) podejmowanie działań służących zapewnieniu płynności i wypłacalności uczestników systemu ochrony”

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Organ zarządzający systemem ochrony może także udzielać wsparcia w procesach przymusowej restrukturyzacji i przejęć banków, o których mowa w art. 22a ust. 1a.””

2) W zakresie zmian do ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, określonych w art. 14 (art. 15, po dodaniu powyższego art. 6), proponujemy następujące zmiany do pkt 44 i 45 i nadanie im brzmienia, które rozszerzają, obecnie istniejący dostęp, IPS BS, do danych objętych tajemnicą zawodową BFG, o nowe uprawnienia związane ze wsparciem procesów restrukturyzacyjnych i łączeniowych:

„44) w art. 320 w ust. 4

a) pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) jednostce zarządzającej systemem ochrony, o której mowa w art. 22d ust. 1 pkt 2 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, w zakresie

informacji niezbędnych do realizacji celu, o którym mowa w art. 22a ust. 1 i **wsparcia, o którym mowa w art. 22a ust. 1a tej ustawy**, lub zadań organu zarządzającego systemem ochrony, określonych w art. 22i ust. 1 pkt 3 i 4 oraz **art. 22i ust. 1a tej ustawy**;

b) dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) jednostce zarządzającej systemem ochrony, o której mowa w art. 130e ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, w zakresie informacji niezbędnych do realizacji celu, o którym mowa w art. 130b ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, i wsparcia, o którym mowa w art. 130b ust. 2 tej ustawy, lub zadań organu zarządzającego określonych w art. 130k ust. 1 pkt 3 i 4 oraz art. 130k ust. 2 tej ustawy.”;

45) w art. 320a:

a) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) jednostce zarządzającej systemem ochrony, o której mowa w art. 22d ust. 1 pkt 2 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, w zakresie informacji niezbędnych do realizacji celu, o którym mowa w art. 22a ust. 1 i **wsparcia, o którym mowa w art. 22a ust. 1a tej ustawy**, lub zadań organu zarządzającego systemem ochrony, określonych w art. 22i ust. 1 pkt 3 i 4 oraz **art. 22i ust. 1a tej ustawy**;

Przekazując powyższe uwagi zwracamy się z prośbą o ich uwzględnienie w trakcie dalszych prac nad Projektem.

Z poważaniem,

Krystyna Majerczyk - Żabówka

Prezes Zarządu KZBS